

Список використаних джерел:

1. Вако І. Техніка рукопашного бою в аспекті підготовки фахівців силових структур : навч. посібник. Beau Bassin : Globe Edit, 2020. С. 25–226.
2. Дідковський В. А., Бондаренко В. В., Кузенков О. В. Фізична підготовка працівників Національної поліції України : навч. посібник. Київ, 2019. С. 24.
3. Козенко С. М., Дякін Я. О., Лігай Д. Д. Стійки, пересування. Удари руками, ногами, захисні та контратакуючі дії. Київ, 2019. С. 14–28.
4. Основи професійної підготовки поліцейських : збірник. Львів, 2019. С. 75.
5. Fursova A. O., Ponomarenko O. L. (2022) Tekhnika rukopashnoho boiu v aspekti pidhotovky fakhivtsiv dlia pidrozdiliv Natsionalnoi politsii [Technique of hand-to-hand combat in the aspect of training specialists for units of the National Police]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, vol. 7 (107), pp. 9–12.
6. Boguslavskiy V. V. (2018) Motyvatsiia do zaniat sportom u kursantiv riznykh fakultetiv i kursiv universytetu vnutrishnikh sprav. Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii [Motivation to do sports among cadets of various faculties and courses of the University of Internal Affairs]. *Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii – Physical culture, sport and health of the nation*, vol. 6 (25), pp. 100–104.
7. Antipova A. K. (2022) Fizychna pidhotovka kursantiv yak neobkhidna skladova normalnoi diialnosti pravookhoronnykh orhaniv [Physical training of cadets as a necessary component of normal law enforcement activities]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, vol. 7 (107), pp. 5–8.

Покайчук В.

завідувач кафедри ТСП

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ З ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до наказу МВС № 1560 від 10 грудня 2015 року всі працівники Національної поліції були переведені на роботу в посиленому варіанті з 14 по 19 лютого 2022 року [1]. Зараз, в умовах повномасштабного російського вторгнення, правоохоронці продовжують працювати в посиленому режимі на блокпостах, забезпечують безпеку цивільного населення в населених пунктах, що межують із зоною бойових дій або перебувають під тимчасовою окупацією, здійснюють розмінування, ліквідовують диверсантів у звільнених населених пунктах, документують воєнні злочини, вчинені російськими солдатами.

На жаль, війна триває. Тож і цивільні особи, і військовослужбовці, і правоохоронці зазнають травм, які сумісні з життям, але потребують негайного і правильного реагування. Тому особливо важливим є навчання

курсантів закладів вищої освіти системи МВС України (ЗВО МВС) навичкам тактичної медицини. Як майбутні правоохоронці воєнного часу, курсанти повинні набути навичок надання першої медичної допомоги в умовах бойових дій, оскільки це дозволить запобігти втратам особового складу регіональних органів внутрішніх справ та цивільного населення.

Тактична медицина – це надання догоспітальної домедичної та медичної допомоги з першочерговою метою усунення смертей, яким можна запобігти, на основі принципів, що враховують загрозу, пов'язану з ворожими діями та активними діями стрільців [2]. Вона була розроблена завдяки фінансуванню Командування Сил спеціальних операцій США та окремих навчальних програм, затверджених Американським коледжем хірургів: Tactical Combat Casualty Care (ТССС), Tactical Emergency Casualty Care (ТЕСС) та інших подібних алгоритмів і навчальних програм, заснованих на стандартах НАТО, а наразі інтегрована в дисципліну «Тактико-спеціальна підготовка ЗВО МВС» [2].

Тактична медицина – це надання невідкладної допомоги в бойових ситуаціях, таких, як описані в протоколах ТССС Guidelines 2024 – Клінічні рекомендації 2024 [3]. В умовах тотальної війни майбутні поліцейські повинні набути навичок надання першої медичної допомоги в бойових умовах, що важливо як для поліцейських, які можуть бути поранені при виконанні службових обов'язків, так і для цивільних осіб, які з більшою ймовірністю можуть померти від отриманих внаслідок обстрілів поранень.

З метою обґрунтування необхідності запровадження тактичної медицини як педагогічної складової та самостійної навчальної дисципліни в рамках освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти вищих навчальних закладів МВС України виокремлюються такі основні моменти [4].

По-перше, це розвиток практичних навичок щодо врахування загрози, яку становлять ворожі дії та агресивна поведінка вогню, а також надання долікарської допомоги для усунення потенційних причин смерті. Відпрацювання умінь і навичок з тактичної медицини є вкрай важливим, адже зменшує ризик загибелі, зокрема, при виконанні професійних обов'язків. Лише за 13 днів початку тотальної війни 22 поліцейських були вбиті і 88 отримали серйозні поранення [5].

По-друге, для набуття здатності захищатися від ворога та реагувати на нього в надзвичайних ситуаціях, а також своєчасно надавати першу медичну допомогу колегам і цивільним особам, які постраждали в бою, елементи тактичної медицини мають бути інтегровані в такі спеціалізовані напрями навчання, як вогнева підготовка, тактична підготовка та спеціальна підготовка. На жаль, через об'єктивні причини, такі як сигнали повітряної тривоги, що тривають в Україні уже тривалий час, неможливо проводити повноцінне аудиторне навчання в закладах освіти, оскільки неможливо реконструювати в укриттях всі навчальні полігони [4].

По-третє, важливо вдосконалювати навички надання домедичної допомоги з урахуванням загроз різного ступеня, тобто тактичної ситуації. Наприклад, коли на місці події – ситуація активної перестрілки, яка становить реальну загрозу життю поліцейських або громадськості, чи дорожньо-транспортна пригода, де існують інші загрози (інтенсивний рух, відкритий вогонь від горіння транспортного засобу).

Розроблені на основі протоколів ТССС алгоритми для поліцейських (ТЕСС) спрямовані на забезпечення особистої безпеки поліцейських і взаємодію між поліцією та службами екстреної медичної допомоги, документування та моніторингу стану постраждалого та евакуацію постраждалих під час надання домедичної допомоги в умовах службової діяльності. Це дуже важливо, тому що саме поліція забезпечує евакуацію цивільного населення з районів, де ведуться активні бойові дії або які тимчасово окуповані.

Таким чином, в умовах повномасштабної війни України з Росією існує висока ймовірність того, що будь-який населений пункт опиниться під загрозою нападу, і виникне ситуація, яка потребуватиме надання невідкладної домедичної допомоги постраждалим. Враховуючи специфіку службових обов'язків поліцейських, це може статися як у ситуаціях безпосередньої небезпеки (під час обстрілу), так і в ситуаціях, коли загрози немає. Вважаємо обґрунтованим активізувати наукові дослідження щодо місця тактичної медицини в практичній діяльності поліції в умовах окупації, організувати наукові заходи із залученням військових медиків, внести відповідні корективи в освітні та професійні навчальні програми, службову підготовку тощо.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності: Наказ МВС України від 10.12.2015 № 1560. *Верховна Рада України. Офіційний веб-портал*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0012-16#Text> (Дата звернення: 11.02.2024).

2. Тактична_медицина. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 11.02.2024).

3. TCCC Guidelines 2024 – Клінічні рекомендації 2024. URL: <https://tccc.org.ua/guide/tccc-guidelines-2021-ukr> (дата звернення: 12.04.2024).

4. Mysliwa O. The modern methods of first aid (premedical care) teaching in the police institutions. O. Mysliwa, O. Nykyforova, I. Kuntsevych. *Philosophy, Economics and Law Review*. 2021. Volume 1, no. 2. С. 219-231. DOI :10.31733/2786-491X-2021-2-219-231. URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/8219>.

5. Національна поліція назвала свої втрати з початку великої війни. URL: <https://novynarnia.com/2022/03/08/naczpolicziya-nazvala-svoyi-vtratyy-z-pochatku-velykoyi-vijny>. (дата звернення 11.02.2024).

6. Мислива О. О. Проблематика професійної освіти офлайн під час воєнного стану О. О. Мислива. Актуальні проблеми службово-бойової діяльності сил сектору безпеки і оборони України в умовах воєнного стану : матеріали Регіон. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30 черв. 2022 р.). Дніпро : ДДУВС, 2022. С. 53-54. URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/10453>.